Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ГОЛОВКО

"____" _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підприємництво

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
(шифр і назва)

спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»
(шифр і назва)

освітня програма «Готельно-ресторанна справа»
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022/ 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«30 серпня» 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)
Більовська О.О. к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної комерції та готельно-ресторанної справи

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Протокол від "29" серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

(підпис) Данько Н.І. (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проєктної групи) Готельно-ресторанна справа
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проєктної групи) Готельно-ресторанна справа

(підпис) Миколенко О.П. (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від "29" серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис) Григорова-Беренда Л.І. (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни **«Підприємництво»** складена відповідно до освітньо-професійної програми **«Готельно-ресторанна справа»** першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю **241 «Готельно- ресторанна справа»**.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є підвищення рівня підготовки фахівців за спеціальністю «Готельно-ресторанна справа» та формування системи базових знань у сфері підприємництва, розуміння концептуальних завдань функціонування підприємств різних типів в сучасних умовах, набуття вмінь та навичок здійснення підприємницької діяльності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 02. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 05. Здатність працювати в команді;

ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

- формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей:

СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.

СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.

СК 07. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів.

СК 08. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів.

СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.

СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
32 год.	14 год. (в т.ч. 4 ауд., 10 дист.)
Практичні, семінарські	
32 год.	-
Лабораторні	
год.	-
Самостійна робота	
86 год.	136 год.
У т.ч.індивідуальні завдання:	
контрольна робота - 10 год.	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

РН01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

РН05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

РН10. Розробляти нові послуги (продукцію) використовуючи технології виробництва та обслуговування споживачів;

РН16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності;

РН18. Презентувати власні проєкти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.

РН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Сутність та особливості підприємництва

Тема 1. Сутність підприємництва, його функції та значення в економіці

Предмет і завдання курсу. Суть підприємництва: історія розвитку теорії підприємництва. Функції підприємництва. Правова база підприємництва. Проблеми правового забезпечення підприємництва в Україні. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва в економіці України.

Тема 2. Види підприємницької діяльності

Види підприємницької діяльності: виробниче, торгове та фінансове підприємництво. Інформаційне підприємництво. Підприємництво у сфері послуг. Класифікатор видів економічної діяльності.

Тема 3. Організаційно-правові форми підприємництва

Підприємство як організаційна форма підприємництва. Організаційні форми підприємництва: одноособове володіння та господарські товариства, їх переваги та недоліки. Види підприємств.

Тема 4. Мотивація підприємництва та роль мотивації в управлінні

Мотиви підприємництва. Підприємницькі інтереси і механізми їх реалізації. Мотиви та стимули. Теорії людських потреб. Мотивація персоналу.

Тема 5. Культура та етика підприємницької діяльності

Етика підприємництва. Культура підприємницької діяльності. Етичні норми в підприємництві. Етикет в бізнесі та його складові.

Тема 6. Бізнес-планування як основа розвитку підприємництва

Сутність та функції бізнес-плану. Структура та логіка розробки бізнес-плану. Визначення і розробка концепції бізнес-плану. Основні розділи та зміст бізнес-плану. Презентація бізнес-плану.

Розділ 2. Організація та загальні умови підприємницької діяльності

Тема 7. Технологія створення власної справи

Етапи створення власної справи. Ідеї створення власної справи. Формування початкового капіталу. Найменування підприємства. Засновницькі документи та їх підготовка. Державна реєстрація підприємницької діяльності.

Тема 8. Менеджмент та маркетинг у підприємництві

Сутність менеджменту. Школи практичного менеджменту. Види та функції менеджменту. Види конфліктів, методи їх вирішення. Маркетингова діяльність: зміст, види, принципи. Функції маркетингу. Значення маркетингу для підприємництва.

Тема 9. Нетворкінг як інструмент розширення бізнесу

Сутність нетворкінгу. Принципи та правила нетворкінгу. Роль у розширенні бізнесу.

Тема 10. Сутність та економічна роль інноваційного підприємництва

Поняття інновації, інноваційне підприємництво. Моделі інноваційного підприємництва. Венчурний бізнес. Проблеми розвитку інноваційного

підприємництва в Україні: досвід Польщі.

Тема 11. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва

Суть та основні функції конкуренції. Види конкуренції та їх роль у розвитку підприємництва. Конкурентоспроможність підприємства. Оцінювання рівня конкурентоспроможності. Чинники підвищення конкурентоспроможності.

Тема 12. Державне регулювання підприємництва та засоби його удосконалення

Державне регулювання підприємництва: основні засоби, принципи, функції. Ліцензування, патентування, сертифікація підприємницької діяльності. Засоби та шляхи удосконалення державного регулювання підприємницької діяльності в Україні

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сутність та особливості підприємництва												
Тема 1. Сутність підприємництва, його функції та значення в економіці	9	2	2	-	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Види підприємницької діяльності	18	4	4	-	-	10	17	2	-	-	-	15
Тема 3. Організаційно-правові форми підприємництва	18	4	4	-	-	10	16	1	-	-	-	15
Тема 4. Мотивація підприємництва та роль мотивації в управлінні	9	2	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Тема 5. Культура та етика підприємницької діяльності	9	2	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Тема 6. Бізнес-планування як основа розвитку підприємництва	14	2	2	-	-	10	19	1	-	-	-	18
Розділ 2. Організація та загальні умови підприємницької діяльності												
Тема 7. Технологія створення власноїсправи	9	2	2	-	-	5	12	2	-	-	-	10
Тема 8. Менеджмент та маркетинг у підприємництві	13	4	4	-	-	5	11	1	-	-	-	10

Тема 9. Нетворкінг як інструмент розширення бізнесу	11	4	4	-	-	3	6	1	-	-	-	5
Тема 10. Сутність та економічна роль інноваційного підприємництва	9	2	2	-	-	5	7	1	-	-	-	6
Тема 11. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва	9	2	2	-	-	5	7	1	-	-	-	6
Тема 12. Державне регулювання підприємництва та засоби його удосконалення	12	2	2	-	-	8	14	1	-	-	-	13
Усього годин	**140**	**32**	**32**	**-**	**-**	**76**	**140**	**14**	-	-	-	**126**
Індивідуальне завдання (у вигляді контрольної роботи)	10	-	-	-	10	-	10	-	-	-	10	-
Усього годин	**150**	**32**	**32**	**-**	**10**	**76**	**150**	**14**	**-**	**-**	**10**	**126**

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Сутність підприємництва, його функції та значення векономіці	2	-
2	Тема 2. Види підприємницької діяльності	4	-
3	Тема 3. Організаційно-правові форми підприємництва	4	-
4	Тема 4. Мотивація підприємництва та роль мотивації в управлінні	2	-
5	Тема 5. Культура та етика підприємницької діяльності	2	-
6	Тема 6. Бізнес-планування як основа розвитку підприємництва	2	-
7	Тема 7. Технологія створення власної справи	4	-
8	Тема 8. Менеджмент та маркетинг у підприємництві	4	-
9	Тема 9. Нетворкінг як інструмент розширення бізнесу	2	-
10	Тема 10. Сутність та економічна роль інноваційного підприємництва	2	-
11	Тема 11. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва	2	-
12	Тема 12. Державне регулювання підприємництва та засоби його удосконалення	2	-
	Разом	32	-

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	**Тема1. Сутність підприємництва, його функції та значенняв економіці** Завдання: підготовка до семінарських занять за допомогою опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури, підготовка та виконання інформаційних повідомлень (виступів). Теми повідомлень: 1.Підприємництво та його роль у формуванні ринкової економіки. 2.Соціально-психологічний портрет сучасного підприємця. 3.Успішні підприємці України.	5	8
2	**Тема 2. Види підприємницької діяльності** Завдання: підготовка до семінарських занять за допомогою опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури. Виконання наступного завдання: ви бажаєте відкрити власну справу. Визначте вид діяльності, яким б ви хотіли займатися, охарактеризуйте його особливості. Поясніть, чому ви б хотіли займатися саме цим видом підприємницької діяльності. Оберіть у класифікаторі видів економічної діяльності (КВЕД) коди, які відповідають діяльності вашого бізнесу (максимум 6), необхідно написати код та назву виду діяльності.	10	15
3	**Тема 3. Організаційно-правові форми підприємництва** Завдання: поглибити теоретичні знання щодо організаційно-правових форм підприємництва.	10	15
4	**Тема 4. Мотивація підприємництва та роль мотивації в управлінні** Завдання: ознайомитись зі змістом сучасної літератури щодо підходів до мотивації. Скласти порівняльну таблицю змістовних та процесних теорій мотивацій. Зробити висновки.	5	10
5	**Тема 5. Культура та етика підприємницької діяльності** Завдання: підготовка до семінарського заняття та до виконанняіндивідуального науково-дослідного завдання у виглядіконтрольної роботи, підготовка та виконання інформаційних повідомлень (виступів). Теми виступів:1.Бізнес-етикет Китаю. 2. Бізнес-етикет Німеччини. 3.Арабська модель ділового спілкування. 4.Бізнес-етикет Італії.	5	10

6	**Тема 6. Бізнес-планування як основа розвитку підприємництва** Завдання: за допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми, виконати творче завдання – скласти SWOT-аналіз кафе-ресторану «Париж» (м. Харків), зробити презентацію, підготовка до поточного тестового контролю за розділом 1.	10	18
7	**Тема 7. Технологія створення власної справи** Завдання: опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до семінарського заняття. Виконати завдання: уявіть себе людиною, що відкриває власну справу:1. опишіть вашу бізнес- ідею; 2. вигадайте назву вашому підприємству, опишіть, що вплинуло на вибір такої назви, які засоби ви використовували під час створення назви, вигадайте слоган, товарний знак; 3. опишіть розмір та джерела формування стартового капіталу; 4. зробити презентацію власної справи (до 15 слайдів).	5	10
8	**Тема 8. Менеджмент та маркетинг у підприємництві** Завдання: поглибити знання з менеджменту та маркетингу підготувати інформаційні повідомлення (виступи): 1.Методи психологічного впливу у рекламі. 2. Вимоги, які ставляться до сучасного менеджера. 3. Психологія кольору у маркетингу.	5	10
9	**Тема 9. Нетворкінг як інструмент розширення бізнесу** Завдання: Підготовка питань семінарського заняття та семестрової контрольної роботи з дисципліни, опрацювання додаткової літератури.	3	5
10	**Тема 10. Сутність та економічна роль інноваційного підприємництва** Завдання: поглибити знання з питань інноваційного підприємництва. Виконати творче завдання: Запропонуйте для Каразінського університету інноваційні продукти чи послуги, обґрунтуйте.	5	6
11	**Тема 11. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва** Завдання: опрацювати лекційний матеріал, додаткову рекомендовану літературу. Проаналізувати щорічний рейтингконкурентоспроможності країн (The Global CompetitivenessReport) Всесвітнього економічного форуму (World EconomicForum, WEF) за останній рік. Визначити, які найбільш проблематичні фактори, що впливають на бізнес в Україні.	5	6

12	**Тема 12. Державне регулювання підприємництва та засоби його удосконалення** Завдання: поглибити знання щодо державного регулювання підприємництва та засобами його удосконалення. Підготуватися до підсумкового семестрового контролю та до поточного тестового контролю за розділом 2.	8	13
13	Підготовка контрольної роботи-індивідуального науково-дослідного завдання	10	10
	Разом	86	136

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання – семестрова контрольна робота з дисципліни «Підприємництво» є видом роботи, яка виконується з метою поглиблення і закріплення знань, отриманих студентами у процесі навчання, виявлення ступеня підготовленості до самостійної роботи з навчальною спеціальною літературою, законодавчими актами, статистичними матеріалами, вміння творчо і змістовно викладати засвоєний матеріал та свої думки.

Виконання контрольної роботи складається з таких основних етапів:

1) визначення теми контрольної роботи;
2) складання плану контрольної роботи;
3) складання списку джерел, що будуть використані для виконання контрольної роботи.
4) написання та оформлення роботи;
5) подання контрольної роботи на перевірку.

Контрольна робота має складатися з наступних елементів:

- титульний аркуш;
- зміст – це план контрольної роботи із зазначенням відповідних сторінок, з яких починається кожний структурний елемент;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (якщо є).

У вступі необхідно зазначити мету, завдання, об’єкт, предмет дослідження.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 2 сторінки.

Основна частина контрольної роботи складається з 2 розділів, які можуть відокремлюватися в підрозділи. Перший розділ присвячується розгляду загальних теоретичних підходів досліджуваної теми.

У другому розділі має бути представлений аналіз сучасного стану досліджуваної теми контрольної роботи. В центрі уваги даного розділу може бути аналіз проблемних полів країни. Під проблемним полем слід розуміти такий стан окремої сфери, що не відповідає її функціональним потребам оптимального розвитку, наявність суперечності між реальними і призначеними функціями цієї сфери. Необхідно проаналізувати як ці проблеми можуть

виступати уповільненням темпів економічного розвитку, порушенням конфліктів та ін. та запропонувати шляхи їх вирішення або покращення.

Висновки мають підсумувати усю роботу, бути стислим викладом одержаних результатів. Вони мають бути сформульовані в тезовій формі, чітко і зрозуміло, вони мають відображати зміст роботи. Висновки не більше 2 сторінок.

Мова контрольної роботи – державна, обсяг з урахуванням додатків повинен складати 15-20 сторінок.

Друк тексту на стандартному аркуші білого паперу формату А4(210х297 мм). Текст друкується на одній стороні аркуша, шрифт Times New Roman, кегль

– 14, вирівнювання по ширині, відстань між рядками – 1,5 інтервали. Абзацний відступ – 1,0 см. Поля: ліворуч – 30 мм, праворуч – 15 мм, угорі та внизу – 20 мм. Обсяг контрольної роботи – 15-20 сторінок.

Теми контрольних робіт:

1. Підприємництво та його роль у формуванні ринкової економіки.
2. Проблеми правового забезпечення розвитку підприємництва в Україні.
3. Підприємництво як особлива форма економічної активності.
4. Проблеми та перспективи розвитку приватного підприємництва в Україні.
5. Виробниче підприємництво — найважливіший вид підприємницької діяльності.
6. Мале підприємництво: переваги та недоліки.
7. Підприємницька діяльність у сфері послуг.
8. Історія розвитку комерційного підприємництва.
9. Роль і значення посередницького підприємництва.
10. Особливості створення та діяльності фермерських господарств в Україні.
11. Некомерційні організації та напрямок їх діяльності.
12. Тенденції та особливості розвитку акціонерних товариств в Україні.
13. Ліцензування в підприємницькій діяльності.
14. Ризики у підприємницькій діяльності та засоби їх зменшення.
15. Культура та етичні норми здійснення підприємницької діяльності.
16. Поняття та особливості корпоративної культури.
17. Підприємницька ідея та її джерела.
18. Роль банківської системи у розвитку бізнесу.
19. Комерційна таємниця та її зміст.
20. Франчайзинг як форма підприємницької діяльності.
21. Найприбутковіші підприємства сьогодення.
22. Основні форми та методи державного регулювання підприємництва.
23. Проблеми та перспективи державної підтримки підприємництва в Україні.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Підприємництво»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
РН01	*знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу*	Лекція; пошук та аналіз джерел інформації, підготовка індивідуального завдання у вигляді контрольної роботи, творчі завдання, доповіді, презентації	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, виконання творчих завдань, контрольної роботи, екзаменаційна робота, презентація результатів
РН05	*розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу*	Лекція, участь у бізнес-іграх, презентації, кейсові завдання та робота над командними завданнями	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, роботи в команді, презентація індивідуальних завдань, екзаменаційна робота
РН10	*розробляти нові послуги (продукцію) використовуючи технології виробництва та обслуговування споживачів*	Лекція, виконання творчих завдань, бізнес-ігри	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, екзаменаційна робота
РН16	*виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності*	Лекція, творчі завдання, симуляції, кейсові завдання, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування задач, оцінювання виконання індивідуального завдання (у вигляді контрольної роботи), екзаменаційна робота

РН18	*розробляти, обґрунтовувати та презентувати власні проєкти, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.*	Виконання творчих завдань у командах, симуляції, кейсові завдання, аналіз отриманих результатів	Оцінювання виконання творчих завдань та індивідуального завдання (у вигляді контрольної роботи), презентації результатів, екзаменаційна робота
РН21	*розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.*	Робота в командах, симуляції, презентації результатів досліджень	Оцінювання активностей на заняттях, оцінювання виконання творчих завдань, екзаменаційна робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджуєтьсядемонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь збирати та оброблювати дані. При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль на основі проведення тестового контролю за відповідним розділом. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 6 балів за різні види завдань (табл. 8.1). Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінюваннябали
Тестування онлайн до кожного розділу	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожним розділом пропонується 20 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	0,5
Опитування на практичних заняттях, робота над командними завданнями, бізнес-кейсами, тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1
Робота над індивідуальним завданням – контрольною роботою	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав усі вимоги до оформлення контрольної роботи, продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	12-15
	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, продемонстрував всебічні, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, але припустився окремих несуттєвих помилок	9-11
	виставляється здобувачу вищої освіти, який виконав контрольну роботу, продемонстрував недостатні знання основного програмного матеріалу, проте в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення	1-8

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни,

встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою дисципліни «Підприємництво».

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань– 40.

Оцінювання відповідей на екзамені:

- Час виконання – 60-80 хвилин;
- Два теоретичних питання – 30 балів (2 питання х15 балів);
- Тестові завдання – 10 балів (10 тестових завдань х 1 бал).

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного та підсумкового семестрового контролю складає 100. Набрана студентом кількість балів служить основою для оцінки за національною шкалою.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з забороною відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Підприємництво», режим доступу: https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1814

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

Вивчення тем – 45 балів. Виконання семестрової контрольної роботи - 15 балів. Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на теоретичні питання - 30 балів; тестові завдання - 10 балів). Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю та виконання семестрової контрольної роботи він набрав не менше 20 балів.

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни:

<table>
<tr><td colspan="6">Поточний контроль та самостійна робота</td><td>Разом</td><td>Екзамен</td><td>Сума</td></tr>
<tr><td colspan="3">Розділ 1</td><td colspan="2">Розділ 2</td><td>Семестрова контрольнаробота</td><td rowspan="3">60</td><td rowspan="3">40</td><td rowspan="3">100</td></tr>
<tr><td>Т1</td><td>Т2</td><td>Т6</td><td>Т7</td><td>Т8</td><td>Т12</td></tr>
<tr><td colspan="5">45 (мінімум 15)</td><td>15 (мінімум 5)</td></tr>
</table>

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	зараховано
1– 49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Більовська О.О. Підприємництво: методичні рекомендації до семінарських занять, самостійної роботи та виконання індивідуальних науково- дослідних завдань для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 36 с.
2. Більовська О.О. Підприємництво: дистанційний курс в системі Moodle. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. Сертифікат № 245/2021 від 27.04.2021 р.
3. Ануфрієва О.Л., Пальчевська Т.Г., Лагоцька Г.М. Підприємницька діяльність: навчальний посібник. / за науковою ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2014. 304 с.
4. Апопій В.В., Середа С.А., Шутовська Н.О. Основи підприємництва : навчальний посібник (рек. МОН України). Львів, "Новий світ-2000", 2019. 324 с.
5. Бойчик І.М Економіка підприємства : підручник. / І.М. Бойчик. Київ : Кондор, 2016. 378 с.
6. Виноградська А.М. Основи підприємництва: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Кондор, 2007. 544 с.
7. Гой І.В. Підприємництво : навч. посіб. / Ірина Гой, Тетяна Смелянська ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельницький нац. ун-т. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 367 с.
8. Захарчин Г.М. Основи підприємництва : навч. посіб. / Г.М. Захарчин. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Ліра-К, 2013. 407 с.
9. Зянько В.В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку. Монографія. Вінниця: УНІВЕРСУМ, 2008. 397 с.
10. Основи підприємництва : підручник / Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін. ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.

11. Остапчук А.Д., Збарська А.В. Організація підприємницької діяльності : навч. посібник : за ред. професора В.К. Збарського. Київ : НУБіП України, 2015. 273 с.

12. Підприємництво і бізнес-культура: навчальний посібник / уклад. Лаготюк В.О., Безродна С.М. Чернівці, Видавничий дім «РОДОВІД», 2016. 158 с.

13. Князь С.В. Підприємництво та менеджмент : навчальний посібник / С.В. Князь, Т.І. Данько, Н.Б. Ярошевич ; за ред. С.В. Князя. Львів : Львівська політехніка, 2016. 123 с.

14. Ярошевич Н.Б. Підприємництво і менеджмент навч. посіб. / Н.Б. Ярошевич. Київ : Ліра-К, 2014. 408 с.

Допоміжна література

1. Більовська О.О., Маркіна І.А., Ганженко Д.О. Методологічні засади потенціалу підприємства та його структуризація. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2017. Вип. IV (68). С.108-118.

2. Варналій З.С. Конкурентоспроможність національної економіки: проблеми та пріоритети інноваційного забезпечення : монографія / З.С. Варналій, О.П. Гармашова. Київ : Ліра, 2013. 387 с.

3. Грищенко І.М. Підприємницький бізнес : підручник / І.М. Грищенко. Київ : Грамота, 2016. 519 с.

4. Дикинс Д., Фрил М. Предпринимательство и малые фирмы / пер. с англ. Харьков : Изд-во Гуманитарный центр, 2014. 448 с.

5. Калина А.В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А.В. Калина. Київ : Патерик, 2014. 498 с.

6. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник/ Г.В. Осовська, О.А. Осовський. Київ : Кондор, 2015. 563 с.

7. Пиріг О.А. Підприємництво в Україні: від витоків до сьогодення : монографія / О.А. Пиріг, Д.С. Черняк. Київ : УкрДрук, 2011. 198 с.

8. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема : навчальний посібник / Ю. Бажал та ін. ; за ред. Ю.М. Бажала. Київ : Пульсари, 2015. 278 с.

9. Циктор А.І. Основи підприємницької діяльності : навч. посіб. / А.І. Циктор, О.М. Остапець, Ю.В. Банах, І.І. Коркуна. Львів : Добра справа, 2014.

10. Эркхарт-Браун Сьюзан. Предприниматель по воле случая: как начать свое дело: 50 советов, которые мне хотелось бы получить от других : пер. с англ. / Сьюзан Эркхарт-Браун. Ростов н/Д. : Феникс, 2014. 253 с.

11. Iryna A Markina, Olha A Bilovska, Olena I Yakovenko, Radyslava I Shevchenko-Perepyolkina. Analysis of Technology Acceptance on the Effectiveness of the Electronic Supply Chain Management and Inventory Systems in Ukrainian Banking Industry. Industrial Engineering & Management Systems. 2018. Vol 17, No 4. P.719-729.ISSN: 1598-7248. Scopus.

12. Derek Thompson. Hit Makers: The Science of Popularity in an Age of Distraction. Hardcover, 2017. 352 pages.

11. Посилання на інформаційні ресурси в інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.zakon.rada.gov.ua – офіційний портал Верховної Ради України.
2. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державного комітету статистики України.
3. www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.
4. www.mof.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України.
5. www.nbuv.gov.ua – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
6. www.business.ua – сайт газети «Бизнес».
7. video.management.com.ua – сайт бізнес-відео.
8. franchising.ua.
9. vlasnasprava.ua.

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoomпроводяться всі лекційні заняття та із застосуванням різноманітних дистанційних технологій всі практичні заняття.